

<https://doi.org/10.18778/1644-857X.22.01.15>

Jubileusz 65. urodzin Profesora Zbigniewa Anusika Łódź, 16 grudnia 2022 roku

Profesor Zbigniew Anusik (ur. 1957) jest znanym i cenionym badaczem dziejów nowożytnych Polski i powszechnych, wybitnym specjalistą w zakresie spraw szwedzkich w XVII i XVIII stuleciu. W kręgu zainteresowań naukowych Pana Profesora pozostają także: historia Francji w okresie Wielkiej Rewolucji, elity dawnej Rzeczypospolitej, struktura własności ziemskiej w Polsce XVII w., historia dyplomacji polskiej i powszechnej XVIII w., a ostatnio głównie genealogia polskich rodzin szlacheckich od XVI do XVIII w. Ten pochodzący z Łodzi historyk całe swoje zawodowe życie związał z Uniwersytetem Łódzkim (dalej: UŁ) – tu przeszedł wszystkie szczeble swojej kariery naukowej, uzyskując w 1990 r. stopień naukowy doktora, w 2001 r. doktora habilitowanego (na podstawie rozprawy *Dyplomacja szwedzka wobec kryzysu monarchii we Francji w latach 1787–1792*), dwa lata później stanowisko profesora nadzwyczajnego UŁ, wreszcie w 2007 r. tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych i stanowisko profesora zwyczajnego. Zbigniew Anusik przez szereg lat piastował wiele ważnych funkcji administracyjnych, dydaktycznych i organizacyjnych w łódzkiej *Almae Materis*, będąc najpierw pełnomocnikiem dyrektora Instytutu Historii (dalej: IH) ds. dydaktycznych (w latach 1999–2002), następnie prodziekanem ds. nauczania na Wydziale Filozoficzno-Historycznym (2002–2008), dyrektorem IH (2005–2008), w końcu dziekanem tego Wydziału przez dwie kadencje (2008–2016). Ponadto od 2006 r. kieruje Katedrą Historii Nowożytnej Polski i Krajów Nadbałtyckich UŁ, przemianowaną w 2011 r.

na Katedrę Historii Nowożytnej. Mimo pełnienia tak rozlicznych funkcji Jubilat może poszczycić się imponującym wręcz dorobkiem naukowym, liczącym niemal 250 publikacji (w tym siedem książek autorskich)¹. Dodać należy, że Z. Anusik jest pomysłodawcą i współtwórcą (wraz z prof. Albinem Głowackim) wydawanego od 2002 r. przez IH UŁ półrocznika „Przegląd Nauk Historycznych”, jak również redaktorem naczelnym czasopisma „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica”.

Pragnąc uhonorować osiągnięcia Pana Profesora na polu naukowym, administracyjnym i organizacyjnym, pracownicy kierowanej przez niego katedry, już po raz drugi, przygotowali dlań pamiątkowy tom zatytułowany „*Verba volant, scripta manent*”, wydany nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego². Uroczyste wręczenie książki, połączone z jubileuszem 65. urodzin Zbigniewa Anusika, odbyło się 16 grudnia 2022 r. w gmachu IH UŁ. W spotkaniu wzięli udział: prorektor ds. nauk i zastępca rektora, prof. dr hab. Zbigniew Kmiecik, dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, prof. dr hab. Maciej Kokoszko, pełniący obowiązki dyrektora IH UŁ dr hab. prof. UŁ Anna Kowalska-Pietrzak, przedstawiciele Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego (PTH) z prof. dr hab. Krzysztofem Mikulskim na czele, władze łódzkiego Oddziału tego stowarzyszenia, w Zarządzie którego zasiada prof. Z. Anusik, licznie reprezentowani pracownicy Wydziału, autorzy tekstów do książki jubileuszowej, wreszcie doktoranci, przyjaciele i rodzina Pana Profesora.

¹ Jego rozprawa habilitacyjna oraz biografie władców Szwecji – Gustawa II Adolfa i Karola XII – zyskały szczególne uznanie w środowisku historyków. Por. Z. Anusik, *Dyplomacja szwedzka wobec kryzysu monarchii we Francji w latach 1787–1792*, Łódź 2000; idem, *Gustaw II Adolf*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1996 (wyd. 2 popr.: Wrocław 2009); idem, *Karol XII*, Wrocław–Warszawa–Kraków 2006.

² „*Verba volant, scripta manent*”. *Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin*, red. M. Karkocha, P. Robak, Łódź 2022, ss. 696, https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/2022/12/Karkocha-i-in._Verba-volant-.pdf (dostęp: 20 III 2023). Pierwsza (dwutomowa) książka jubileuszowa ukazała się w 2017 r. nakładem tego samego wydawnictwa: *Sic erat in votis* [1]. *Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin. Rzeczpospolita w czasach nowożytnych*, red. M. Karkocha, P. Robak, Łódź 2017, ss. 504; *Sic erat in votis* [2]. *Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin. Europa i świat w czasach nowożytnych*, red. eorundem, Łódź 2017, ss. 400.

Uroczystość otworzyły prof. dr hab. Jolanta A. Daszyńska i dr Małgorzata Karkocha z Katedry Historii Nowożytnej UŁ, które powitały serdecznie dostojnego Jubilata, zaproszonych gości oraz wszystkich zgromadzonych na sali. Doktor M. Karkocha przybliżyła pokrótce cel spotkania i zaprezentowała dedykowaną Panu Profesorowi księgę. Składa się ona z 21 artykułów dotyczących różnorodnej problematyki z zakresu historii Rzeczypospolitej i dziejów powszechnych, chronologicznie obejmujących okres od XVI do początku XX w., zasadniczo jednak umiejscowionych w epoce nowożytnej. Na jej kartach znalazły odzwierciedlenie wydarzenia polityczne i militarne, społeczne, gospodarcze, nie zabrakło również studiów związanych z prasoznawstwem, dyplomacją, kulturą i obyczajowością. Artykuły poprzedzone zostały częścią wstępną, zawierającą refleksje i wspominki dotyczące Pana Profesora, napisane przez Jego przyjaciół, współpracowników i doktorantów. To niezwykle oryginalny element, niespotykany nigdzie indziej w tego typu wydawnictwach. Zamieszczono tu także tradycyjną *Tabulę gratulatoria* oraz wykaz publikacji Jubilata, obejmujący łącznie 247 pozycji drukowanych. W dalszej części wystąpienia dr M. Karkocha podziękowała recenzentom za trud i czas włożony w przygotowanie recenzji wydawniczych, a autorom tekstów za nadesłanie do druku publikacji. Wyraziła też wdzięczność dr Joannie Apanowicz, która wykonała projekt okładki i skład książki. Poinformowała wreszcie, że dedykowany Panu Profesorowi tom ukaże się na stronie Wydawnictwa UŁ w Otwartym Dostępie (*Open Access*), co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia grona czytelników i liczby cytowań poszczególnych artykułów. Na zakończenie wyraziła opinię, że powstał niezwykle wartościowy tom, który ma szansę na dłużej zaistnieć w obiegu naukowym.

W dalszej części spotkania nastąpiły życzenia i gratulacje dla Jubilata. W imieniu władz UŁ głos zabrali: prorektor ds. nauki, prof. Z. Kmiecik, dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego, prof. M. Kokoszko oraz dyrektor IH, prof. A. Kowalska-Pietrzak. Następnie przemówili przedstawiciele różnych ośrodków naukowych: prezes PTH, prof. K. Mikulski, dyrektor IH Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (UWM), dr hab. prof. UWM Andrzej Korytko, dyrektor Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr), dr hab. prof. UWr Filip Wolański, zastępca dyrektora IH Uniwersytetu Śląskiego (UŚ), dr hab. prof. UŚ Dariusz Rolnik oraz dr hab. prof. UJ Adam Perłakowski, występujący w imieniu

1. Dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, prof. dr hab. Maciej Kokoszko składający gratulacje i życzenia Jubilatowi. Fot. Mateusz Kowalski

2. Pracownicy Katedry Historii Nowożytnej UŁ wręczają książkę jubileuszową prof. Z. Anusikowi. Fot. Mateusz Kowalski

3. Obecni na uroczystości pracownicy Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ (od prawej na pierwszym planie: dr Tomasz Pietras, prof. dr hab. Krzysztof Lesiakowski oraz dr Paweł Filipczak). Fot. Mateusz Kowalski

4. Muzyczna gwiazda wieczoru – Kasia Nova
Fot. Małgorzata Karkocha

krakowskiego środowiska historycznego. Reprezentująca Akademię Sztuki Wojennej w Warszawie dr Katarzyna Stelmasiak wręczyła Panu Profesorowi pamiątkowy medal tej uczelni.

Z kolei zaprezentowano dwa krótkie filmy – sondę przeprowadzoną wśród studentów IH UŁ na temat Pana Profesora i prowadzonych przez Niego zajęć, oraz filmik retrospektywny ukazujący Jubilat na niwie prywatnej i zawodowej, które na prośbę organizatorów zostały przygotowane przez studenta historii i ambasadora #UniLodz na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UŁ – Mateusza Pietrasa. Spotkały się one z życzliwym przyjęciem i wywołały uśmiech na twarzy Bohatera wieczoru oraz obecnych na sali gości. Wisienką na torcie stał się występ muzyczny popularnej piosenkarki Kasi Novy.

Po części artystycznej przyszedł czas na *clou* programu – wręczenie pamiątkowego tomu prof. Z. Anusikowi, autorom tekstów i zaproszonym gościom, po czym krótko przemówił Jubilat. Wyraził On radość ze spotkania i obecności na nim tak wielu gości. Cieszył się z faktu, że wzięli w nim udział nie tylko pracownicy Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, ale także badacze z innych ośrodków akademickich. Złożył podziękowania władzom uczelni za wsparcie i życzliwość, a pracownikom kierowanej przez siebie jednostki za zorganizowanie jubileuszu i przygotowanie księgi. W sposób szczególny podziękował inicjatorce całego przedsięwzięcia dr M. Karkosze.

Zamykając uroczystość, prowadzące podziękowały władzom uczelni za dofinansowanie zarówno organizacji wydarzenia, jak i druku publikacji. Zapowiedziały też przygotowanie za lat pięć kolejnej, trzeciej już księgi jubileuszowej ofiarowanej Panu Profesorowi. Po spotkaniu była jeszcze chwila na wręczenie Jubilatowi kwiatów i zrobienie sobie pamiątkowej fotografii, po czym wszyscy udali się na bankiet.

Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi serdecznie gratulujemy tego pięknego jubileuszu i życzymy mu zdrowia, dalszych sukcesów naukowych oraz wielu jeszcze ciekawych książek i artykułów.

Bibliografia

OPRACOWANIA

- Anusik Z., *Dyplomacja szwedzka wobec kryzysu monarchii we Francji w latach 1787–1792*, Łódź 2000.
- Anusik Z., *Gustaw II Adolf*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1996.
- Anusik Z., *Gustaw II Adolf*, wyd. 2 popr., Wrocław 2009.
- Anusik Z., *Karol XII*, Wrocław–Warszawa–Kraków 2006.
- Sic erat in votis* [1]. *Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin. Rzeczpospolita w czasach nowożytnych*, red. M. Karkocha, P. Robak, Łódź 2017.
- Sic erat in votis* [2]. *Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin. Europa i świat w czasach nowożytnych*, red. M. Karkocha, P. Robak, Łódź 2017.
- „*Verba volant, scripta manent*”. *Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Anusikowi w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin*, red. M. Karkocha, P. Robak, Łódź 2022, https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/2022/12/Karkocha-i-in._Verba-volant-.pdf (dostęp: 20 III 2023).
-

NOTKA O AUTORCE

Dr hab. Małgorzata Karkocha – adiunkt w Katedrze Historii Nowożytnej, w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Sekretarz czasopisma „Przegląd Nauk Historycznych” i serii wydawniczej „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Historica”. Członek Rady Naukowej ukraińskiego pisma „Konsensus”.

Zainteresowania naukowe: historia nowożytna powszechna XVI–XVIII w., dzieje kultury i sztuki XVI–XVIII w., Francja w dobie Wielkiej Rewolucji (1789–1799), prasa okresu stanisławowskiego, epigrafika, kampanologia.

małgorzata.karkocha@uni.lodz.pl

